

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

**Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy
finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata
2023–2027 dla interwencji 14.4 Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych -
moduł 1 Transfer wiedzy w oparciu o demonstracje**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 01 października 2025 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. 321).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 10 października 2025 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	4
III. Informacje ogólne	5
IV. Przyznawanie pomocy	6
IV.1. Warunki podmiotowe	7
IV.2. Warunki przedmiotowe	9
IV.3. Kryteria wyboru operacji	9
IV.4. Szczególne zasady przyznawania pomocy	9
V. Wypłata pomocy	10
VI. Zobowiązania beneficjenta	10
VII. Zwrot pomocy	11

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc

demonstracja – praktyczne szkolenie dla ostatecznego odbiorcy wsparcia, w formie wizyt w obiekcie demonstracyjnym, które muszą zakończyć się wydaniem zaświadczenia dla ostatecznego odbiorcy wsparcia

jednostka doradztwa rolniczego – osoba prawna, działająca na podstawie ustawy o JDR

Lasy Państwowe – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o lasach

numer EP – numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy

obiekt demonstracyjny – wydzielona i przygotowana część gospodarstwa lub podmiotu, w której odbywają się demonstracje dla ostatecznych odbiorców wsparcia

ostateczny odbiorca wsparcia – uczestnik demonstracji, którym może być rolnik (w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115), małżonek rolnika, domownik rolnika, osoba zatrudniona w rolnictwie, wnioskodawca lub beneficjent interwencji I.11 „Premie dla młodych rolników”

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

I.14.4.1 – interwencja I.14.4 Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych moduł 1 Transfer wiedzy w oparciu o demonstracje w ramach PS WPR

Minister – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

OPZ – opis przedmiotu zamówienia

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

SWZ – specyfikacja warunków zamówienia

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

ustawa o JDR – ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego

ustawa o lasach – ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach

ustawa PSWiN – ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

ustawa PZP – ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych

WOP – wniosek o płatność

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do I.14.4.1.
2. Niniejsze wytyczne określają:
 - 1) warunki przyznania pomocy, w tym warunki przedmiotowe i podmiotowe;
 - 2) sposób określenia kryteriów wyboru operacji;
 - 3) szczególne zasady przyznawania pomocy;
 - 4) warunki wypłaty pomocy;
 - 5) zobowiązania beneficjenta;
 - 6) warunki zwrotu wypłaconej pomocy.
3. Pomoc w ramach I.14.4.1 realizuje cel przekrojowy XCO, polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115.

4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji przez ARiMR zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności do opracowania ogłoszenia o zamówieniu publicznym, dokumentów zamówienia publicznego oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:

- 1) osobie fizycznej, osobie prawnej, jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, posiadającej zdolność prawną lub konsorcjum tych podmiotów;
- 2) w celu zapewnienia przepływu wiedzy i informacji w zakresie rozwoju gospodarstw rolnych poprzez wizyty w obiektach demonstracyjnych;
- 3) na zakładanie i prowadzenie obiektów demonstracyjnych oraz organizację i realizację wizyt w obiektach demonstracyjnych;
- 4) w formie wynagrodzenia zgodnego z umową zawartą z beneficjentem wybranym w drodze przepisów ustawy PZP.

2. Pomoc może być także przyznana:

- 1) wspólnikom spółki cywilnej, którzy na podstawie umowy spółki cywilnej zawartej w formie pisemnej zamierzają wspólnie realizować operację, jeżeli:
 - a) każdy ze wspólników spełnia warunki określone w podrozdziale IV.1. ust. 1 pkt 1 i 6,
 - b) przynajmniej jeden ze wspólników spełnia warunki, o których mowa w podrozdziale IV.1. ust. 1 pkt 2–5,
 - c) spółce został nadany numer EP;
- 2) konsorcjum, jeżeli:
 - a) każdy z podmiotów spełnia warunki określone w rozdziale IV.1. ust. 1 pkt 1 i 6,
 - b) przynajmniej jeden z podmiotów spełnia warunki, o których mowa w rozdziale IV.1. ust. 1 pkt 2–5,
 - c) podmiot upoważniony do reprezentowania konsorcjum w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy ma nadany numer EP.

3. W umowie spółki cywilnej lub w umowie konsorcjum:
 - 1) określa się podział zadań zaplanowanych w ramach operacji odpowiednio między wspólników spółki cywilnej lub podmiotów wchodzące w skład konsorcjum;
 - 2) wskazuje się odpowiednio wspólnika spółki cywilnej lub podmiot wchodzący w skład konsorcjum:
 - a) upoważniony do reprezentowania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy,
 - b) odpowiedzialny za przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez okres 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej;
 - 3) określa się miejsce przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą.

IV.1. Warunki podmiotowe

1. Pomoc może być przyznana, jeżeli podmiot, któremu ma zostać przyznana pomoc:
 - 1) prowadzi działalność szkoleniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) posiada doświadczenie w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych lub doradczych dla rolników lub doradców rolniczych;
 - 3) dysponuje zasobami kadrowymi posiadającymi odpowiednie kwalifikacje, w liczbie umożliwiającej przeprowadzenie operacji;
 - 4) dysponuje odpowiednią bazą dydaktyczno-lokalową do zrealizowania operacji;
 - 5) posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres trwania operacji;
 - 6) nie prowadzi działalności gospodarczej, której celem jest produkcja, obrót lub dystrybucja środków, materiałów i urządzeń dla rolnictwa i leśnictwa, z wyjątkiem jednostek doradztwa rolniczego, podmiotów tworzących system szkolnictwa wyższego i nauki na podstawie ustawy PSWiN oraz Lasów Państwowych.
2. Za działania szkoleniowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się działania mające na celu przekazanie wiedzy lub umiejętności, w szczególności szkolenia, kursy, demonstracje, konferencje lub seminaria.

3. Podmiot, któremu ma zostać przyznana pomoc, posiada doświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli w okresie 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, przygotował i przeprowadził, co najmniej 10 działań szkoleniowych dla co najmniej 750 osób łącznie, z których każde polegało na doskonaleniu zawodowym rolników lub doradców rolniczych, w tym co najmniej 5 demonstracji lub warsztatów.
4. Za dysponowanie zasobami kadrowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się:
 - 1) zapewnienie minimalnej liczby wykładowców;
 - 2) zapewnienie wykładowców posiadających dyplom ukończenia studiów, przy czym dopuszcza się prowadzenie zajęć przez osoby nieposiadające dyplomu ukończenia studiów, jeżeli zostanie to określone w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym;
 - 3) zapewnienie wykładowców regularnie podnoszących swoje kwalifikacje;
 - 4) zapewnienie wykładowców posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe w prowadzeniu działań szkoleniowych lub doradczych lub zatrudnionych w jednostce naukowej prowadzącej badania naukowe lub prace rozwojowe lub działalność dydaktyczną;
 - 5) zapewnienie osób posiadających praktyczną znajomość tematyki objętej zakresem zajęć praktycznych, potwierdzoną okresem prowadzonej działalności zawodowej lub gospodarczej lub rolniczej – w przypadku prowadzenia zajęć praktycznych;
 - 6) zapewnienie kierownika operacji, posiadającego odpowiednie kwalifikacje.
5. Za odpowiednią bazę dydaktyczno-lokalową do zrealizowania operacji, o której mowa ust. 1 pkt 4, uznaje się:
 - 1) pomieszczenia dydaktyczne dostosowane do potrzeb i liczby ostatecznych odbiorców wsparcia lub
 - 2) obiekty demonstracyjne udostępnione ostatecznym odbiorcom wsparcia, w których będą prowadzone wizyty, które spełniają inne wymagania niezbędne do realizacji operacji, jeżeli zostanie to określone w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym.
6. Obowiązek dokumentowania doświadczenia w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych dla rolników lub doradców, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy jednostek doradztwa rolniczego ze względu na fakt, że prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków

rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego jest ich zadaniem ustawowym i działalność ta podlega nadzorowi Ministra.

IV.2. Warunki przedmiotowe

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) ostatecznym odbiorcą wsparcia jest rolnik (w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115), małżonek rolnika, domownik rolnika, osoba zatrudniona w rolnictwie, wnioskodawca lub beneficjent interwencji I.11 „Premie dla młodych rolników”;
- 2) operacja będzie realizowana zgodnie z warunkami określonymi w SWZ, w tym OPZ i umowie;
- 3) realizacja wizyt w obiektach demonstracyjnych jest bezpłatna dla ostatecznych odbiorców wsparcia.

IV.3. Kryteria wyboru operacji

1. Pomoc przyznaje się przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji, które odpowiadają kryteriom oceny ofert określonym w przepisach ustawy PZP.
2. Pomoc przyznaje się podmiotowi, którego oferta uzyskała największą liczbę punktów.
3. Kryteria wyboru operacji ustalane będą z uwzględnieniem w szczególności jakości usług doradczych lub naukowych oraz zakresu demonstracji.

IV.4. Szczególne zasady przyznawania pomocy

1. Pomoc jest przyznawana beneficjentowi wyłoniёнemu zgodnie z przepisami ustawy PZP.
2. Warunki realizacji operacji określa Minister i przekazuje je do ARiMR w celu przygotowania OPZ.
3. Warunki te obejmują:
 - 1) zakres tematyczny operacji;
 - 2) ramowy program wizyt w obiekcie demonstracyjnym;
 - 3) zasięg terytorialny operacji;
 - 4) termin realizacji operacji;
 - 5) liczbę ostatecznych odbiorców wsparcia i liczebność grupy;

- 6) formę i metody przeprowadzanych demonstracji;
- 7) informację dotyczącą wymaganych kwalifikacji kadry oraz minimalnej liczby wykładowców skierowanych do realizacji operacji;
- 8) informację o szczególnych wymaganiach dotyczących przeprowadzenia operacji.

V. Wypłata pomocy

1. Warunki dotyczące wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto niniejsze wytyczne określają następujące warunki wypłaty pomocy:
 - 1) operacja realizowana jest w jednym lub w kilku etapach, kończących się złożeniem WOP;
 - 2) beneficjent składa WOP po zakończeniu operacji lub jej etapu;
 - 3) wraz z WOP beneficjent przedkłada dokumenty potwierdzające realizację operacji lub jej etapu, określone w SWZ, w tym OPZ i umowie;
 - 4) cel operacji uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent prawidłowo zrealizował zakres operacji na poziomie odpowiadającym co najmniej 90% liczby ostatecznych odbiorców wsparcia, wskazanych do objęcia demonstracjami;
 - 5) operacja podlega ocenie przez ostatecznych odbiorców wsparcia, zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

VI. Zobowiązania beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym i w dokumentach zamówienia publicznego oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności do:
 - 1) zrealizowania operacji i złożenia WOP końcową w terminie określonym w umowie;
 - 2) niefinansowania operacji z udziałem innych środków publicznych, a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych, niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym

- Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- 3) osiągnięcia celu operacji w terminie określonym w umowie;
 - 4) zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od ostatecznych odbiorców wsparcia;
 - 5) przeprowadzenia badania opinii ostatecznych odbiorców wsparcia po zakończeniu wizyt na temat:
 - a) jakości demonstracji, z których korzystali,
 - b) wykładowców, którzy prowadzili demonstracje;
 - 6) niezwłocznego poinformowania ARiMR o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP.
2. W okresie realizacji operacji beneficjent jest zobowiązany do zachowania warunków przyznania pomocy, o których mowa w podrozdziale IV.1.

VII. Zwrot pomocy

1. ARiMR żąda od beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy w przypadku:
 - 1) ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, ogłoszeniem o zamówieniu publicznym, dokumentami zamówienia publicznego oraz umową;
 - 2) niespełnienia zobowiązań określonych w umowie;
 - 3) nieudokumentowania zrealizowania operacji;
 - 4) stwierdzenia finansowania operacji z udziałem innych środków publicznych, a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych, stwierdzenia finansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - 5) stwierdzenia niezachowania warunków przyznania pomocy w okresie realizacji operacji;

- 6) prowadzenia demonstracji niezgodnie z warunkami w SWZ, w tym OPZ i umowie;
 - 7) pobierania opłat od ostatecznych odbiorców wsparcia.
2. Warunki zwrotu pomocy zostaną określone w umowie.